

Vannområde Randsfjorden

Årsmelding 2023

Innhold

1 Innledning	3
1.1 Hovedaktiviteter i 2023	3
2 Organisering og deltakelse i vannområdet	4
3 Økonomi.....	5
3.1 Regnskap 2023	5
3.2 Finansiering 2023	5
3.3 Ubrukte midler pr. 31.12.2023	6
4 Samarbeidsaktører i vannforvaltningsarbeidet	6
5 Medvirkning og eierskap til vannforvaltningsarbeidet	6
6 Status for vannforekomstene og tiltaksarbeidet	7
7 Utfordringer og flaskehalsar	9
8 Behov i vannområdet framover	9
8.1 Økonomiske og personellmessige ressurser.....	10
8.2 Kompetanse	10
8.3 Planer	10

1 Innledning

Denne årsrapporten oppsummerer aktiviteten i vannområdet og beskriver hvordan den regionale vannforvaltningsplanen er fulgt opp i 2023. Årsrapporten er behandlet av vannområdets styringsgruppe 15.5.2024.

1.1 Hovedaktiviteter i 2023

Vannovervåkingsprogram for Randsfjordens nedbørfelt ble gjennomført i samarbeid med Statsforvalteren i Innlandet også i 2023. Det ble gjennomført vannovervåking i delnedbørfeltene i søndre del av vannområdet gjennom sommerhalvåret, samt i et utvalg sjøer. Resultatene vil i løpet av våren -24 bli presentert i rapport og publisert på vår nettside. Vannområdet og til en viss grad kommunene har sammen stått for det aller meste av prøvetakingen, noe som i perioder har vært svært tidkrevende.

Vannområdet fikk i 2022 innvilget tilskudd fra Miljødirektoratet til gjennomføring av biotoptiltak i 5 gyteelver for Randsfjordens storørret. De utvalgte elvene ble i samarbeid med Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS (DNV) befart og tiltak ble beskrevet, mens selve tiltaksgjennomføringen ble gjort i 2023. Stein- og gytegrusutlegging og ripping ble gjennomført i nedre deler av Vigga og i Svenåa i juli. Videre var det planlagt et forsøk med spyling av Askjumbekken, Sløvikselva og Vangelva, fordi sedimentene etter mange tiår med stor partikkelforurensning har blitt relativt hardpakket. Ekstremværet «Hans» kom oss imidlertid i forkjøpet. Mange av våre vassdrag hadde ekstrem vannføring i flomdagene (opp mot 200-års flom). Selv om dette i mange tilfeller medførte store materielle skader, er flom en naturlig prosess som på mange måter gjør godt for elvesubstratet. Tiltakene i Vigga og Svenåa sto seg godt gjennom flommen, men store skader ellers i Svenåa gjør at kommunen skal starte en egen planprosess for elva. Vannområdet vil da delta og sikre at gode tiltak for fisk, bunndyr og vannmiljø inkluderes. Vi ønsker å videreføre arbeidet med å bedre forholdene i alle gyteelver av en viss betydning. Vi håper å opparbeide oss stadig mer kunnskap og erfaringer vi kan dra nytte av.

Vannområdets skolesamarbeid ble videreført og videreutviklet i 2023. Over 200 elever fra Brandbu, Harestua, Gran og Lunner ungdomsskoler var med på el.fiske, bunndyrundersøkelser og elvevandring. Som vanlig var dette intensive og fine dager, der alle parter utfordres med spørsmål og refleksjoner man ikke møter i hverdagen. Vi legger vekt på å bruke skolens lokale vannforekomster. Opplegget krever grundige forberedelser og mye tid og innsats, og vi har ved én anledning også i år hatt med oss naturveiledere fra DNV.

Det ble avholdt kommunemøter med flere av kommunene i 2023. Vi går da gjennom et utarbeidet arbeidsdokument med sjekkliste, og tanken er at det skal gjøres årlig. På grunn av begrenset tidsressurs i vannområdet ble det ikke tid til å gjennomføre møter med alle kommunene, men det er målet for 2024 og årene fremover.

Også i år har vannområdet bidratt med prøvefiske og elektrisk fiske på en del lokaliteter. Dette gjøres delvis som en del av regulantsamarbeidet og delvis som lokale undersøkelser for å bedre kunnskapsgrunnet i lokale vannforekomster. Det er lærerikt og styrker lokalkjennskapen i våre områder, samtidig som det er positivt for samarbeidet med andre myndigheter, aktører, lag/foreninger og grunneiere.

I samarbeid med Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal leder vannområdet et prosjekt for etablering av fangdammer i utvalgt kulturlandskap i Gran kommune. Prosjektet har fått innvilget tilskudd til planlegging og prosjektering av dammer på aktuelle lokaliteter. Målet er å få på plass fangdammer som kan bidra til bedre vannmiljø og være et eksempel til etterfølgelse.

I tillegg til ovennevnte er det arbeidet med diverse andre tiltak og informasjons- og formidlingsarbeid. Avløp er en viktig utfordring i hele vannområdet, mens landbruk er svært viktig i Hadelandsområdet. Det blir stadig klarere at alle kommunene har mye igjen i arbeidet med spredt avløp, og selv om enkelte kommuner er godt i gang er det ingen kommuner som har fullgod oversikt over status på spredte avløpsrensaneanlegg.

Vannområdet arbeider bevisst med formidling og informasjon. I 2023 kom vi så smått i gang med åpne elvevandring for menigmann, og dette er noe vi ønsker å videreutvikle til flere lokaliteter.

2 Organisering og deltakelse i vannområdet

Vannområde Randsfjorden er en utvidelse og videreføring av pilotområdet vannområde Hadeland. Alle kommunene vedtok i 2021 å videreføre arbeidet i ytterligere minst 6 år, med foreløpig sluttdato 31.12.2027. Det er imidlertid grunn til å anta at behovet for vannmiljø samarbeid vil vedvare langt utover perioden, noe også styringsgruppa har signalisert. Vannområdet har i nåværende kommunestyreperiode følgende styringsgruppe:

Asmund Wold	Etnedal (politiker)
Guro Byfuglien	Nordre Land (politiker)
Ola Helstad	Nordre Land (administrasjon)
Arne Skogsbakken (nestleder)	Søndre Land (administrasjon)
Mona Tønnesland Tholin	Søndre Land (politiker)
Roger Nyhus	Gran (politiker)
Torbjørn Hansen	Gran (administrasjon)
Eivinn Fjellhammer	Lunner (administrasjon)
Geir André Olsen	Lunner (politiker)
Ole Martin Sagengen (leder)	Jevnaker (politiker)
Trine Frisli Fjøsne	Innlandet Fylkeskommune
Sigrid Hårstad Pålsrud	Statsforvalteren i Innlandet

Randkommunene Gausdal, Øystre Slidre og Nord-Aurdal har valgt å konsentrere seg om deltakelse i vannområder der de har større tilhørighet.

Det ble gjennomført to styringsgruppemøter i 2023.

Vannområdet har to faggrupper med følgende medlemmer:

Faggruppe avløp	
Etnedal	Kari-Elin Saglien
Nordre Land	Finn Jørgensen
Søndre Land	Morten Løkken
Gran	Trude Øverlie
Lunner	Atle Hermansen, Kari-Anne Steffensen Gorset, Edmond Habiyambere
Jevnaker	Per Olimb, Ylva Swärd

Faggruppe landbruk	
Etnedal	Olav Agnar Wold
Nordre Land	Werner Sveum
Søndre Land	Anette Sand
Gran, Lunner og Jevnaker (felles landbrukskontor)	Kari Anne Oppen

Gruppene blir hovedsakelig benyttet i forbindelse med konkrete tiltak, innspill og bidrag til vannovervåking, årlige kommunemøter og månedlige digitale dialogmøter samt eventuelt annet. Det er en ambisjon om å i større grad kunne tilby faggruppene et faglig tilbud relatert til vannmiljø og påvirkninger. Daglig leder har kontorsted på Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal, noe som legger til rette for godt samarbeid om landbruksutfordringer i denne delen av vannområdet.

Prosjektleder/prosjektkoordinator var i 2023 ansatt i en 60 % fast stilling i Gran kommune. Stillingen er knyttet opp mot vannområdesamarbeidet minst fram til og med 31.12.2027. Formelt er Gran kommune arbeidsgiver, med kontorsted på landbrukskontoret for Hadeland, men det faglige ansvaret ligger hos styringsgruppa. Gran kommune er økonomisk ansvarlig enhet etter avtale med de øvrige kommunene, og eventuelle tilskuddsmidler overføres til følgende adresse:

Vannområde	Mottaker	Adresse	Kontaktperson	Kontonummer	Merkes
Randsfjorden	Gran kommune	Rådhusvegen 39, 2770 Jaren	Håvard Lucasen	2020 07 04216	«Vannområde Randsfjorden – prosjektnummer 480, H. Lucasen»

3 Økonomi

Driften i vannområde Randsfjorden er finansiert gjennom bidrag fra kommunene, samt statlige og fylkeskommunale vannområdemidler. Kommunenes bidrag ble vedtatt øket noe fra og med 2017. Økonomien i 2023 ga et lite negativt resultat, noe som var en direkte konsekvens av at tilskuddsmidler til enkelte prosjekter innkam i 2022 mens utgifter påløp i 2023. Resultatet var imidlertid markant bedre enn budsjettert, noe som både skyldes en høyere inntektsside og en lavere utgiftsside enn det som ble budsjettert. Kommunebidragene har sammen med bidrag fra stat, vannregion og fylkeskommunene over flere år gitt en relativt stabil og forutsigbar finansieringssituasjon. I tillegg til disse inntektene søkes det hvert år om tilskudd til konkrete prosjekter. Som nevnt er det verdt å merke seg at tilskuddsmidler ofte kommer inn et år og går ut året etter, noe som gjør at bildet pr 31.12 ikke nødvendigvis er helt reelt.

3.1 Regnskap 2023

Post	Beskrivelse	Kr.
Lønnsutgifter	Engasjement/prosjekt, 60 % stilling	369858
Sosiale utgifter	Arbeidsgiveravgift/forsikring/pensjon osv.	143114
Møte-/reisekostnader	Beverting, kjøregodtgjørelse, porto osv.	897
Telefon, datasupport		4389
Kurs og veiledning		1000
Innkjøp av utstyr/materiell	Prøvetakingsutstyr/elevutstyr, feltutstyr	48821
Konsulenttjenester	DNV, maskinentreprenør	343400
Salg		-150
Overføringer fra kommunene	Jfr. vedtatt fordelingsordning	-282000
Overføring fra vannregion og fylkeskommune (inkludert statlige vannområdemidler)		-361385
Øvrige tilskudd		-245000
Totalt		22944
	<i>Hentet fra bundne driftsfond</i>	<i>22944</i>

3.2 Finansiering 2023

Vannområdet har vedtatt en finansieringsmodell der alle kommuner deltar med en prosentvis andel. Totalt årlig bidrag fra kommunene er kr 282 000,-, og er fordelt som i tabellen nedenfor. En annen viktig del av finansieringen er overføring av fylkeskommunale og statlige vannområdemidler. Disse vil kunne variere fra år til år, men har nå vært relativt stabile over tid. I tillegg kommer eventuelle tilskuddsmidler til konkrete prosjekter, avhengig av om vannområdet søker og får innvilget ekstra midler. I 2023 fikk vannområdet innvilget tilskuddsmidler fra både

miljødirektoratet og Innlandet og Viken vannregionen. Nedenstående tabell viser finansiering til ordinær drift i 2023. Det vil si at enkelte tilskuddsmidler øremerket til konkret prosjektaktivitet ikke er inkludert.

Aktør/Bidragster	Beløp, kr	Prosentandel kommunal finansiering
Etnedal kommune	22800,-	8,1 %
Nordre Land kommune	68400,-	24,2 %
Søndre Land kommune	68400,-	24,2 %
Gran kommune	61200,-	21,7 %
Lunner kommune	30600,-	10,9 %
Jevnaker kommune	30600,-	10,9 %
Innlandet og Viken vannregion	190 173,- (statlige vannområdemidler 2023) 71 212,- (ekstraoverføring fra vannregionen)	
Fylkeskommunale midler	50 000,- (2023- tilskudd til drift, Viken fylkeskommune) 50 000,- (2023-tilskudd til drift, Innlandet fylkeskommune)	
SUM	643 385,-	

3.3 Ubrukte midler pr. 31.12.2023

Post	Beskrivelse	Kr.
Ubrukte midler, disponible til drift av vannområdet i årene fremover	Bundne fond pr 31.12.2023	1 895 222,-

4 Samarbeidsaktører i vannforvaltningsarbeidet

En forutsetning for å nå de vedtatte miljømålene for vannforekomstene i vannområdet er at alle som har sektoransvar for vannrelaterte tema aktivt bidrar både i planfasen og når tiltak skal gjennomføres. Plan- og bygningsloven og vannforskriften fastslår plikt til deltakelse for offentlige aktører, og har dessuten bestemmelser om medvirkning fra andre interesserte, bl.a. gjennom høringer.

I vannområde Randsfjorden har kommunene, Innlandet fylkeskommune og Statsforvalteren i Innlandet plass i styringsgruppen.

Andre viktige samarbeidspartnere er Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS og Randsfjordforbundet.

5 Medvirkning og eierskap til vannforvaltningsarbeidet

Nettverksbygging og bevisstgjøring er viktige strategier for å gi flest mulig et eierskap og positive holdninger til et godt vannmiljø som et evigvarende, fornybart fellesgode. Åpenhet og medvirkning har derfor vært et førende prinsipp for planarbeidet både lokalt og regionalt. Det er imidlertid et problem å skape engasjement rundt det generelle vannmiljøarbeidet. Heldigvis ser man større engasjement i de mer konkrete prosjektene som gjennomføres.

Håndfaste aktiviteter som fjerning av vandringshinder for fisk, biotoptiltak, oppfølging av lokal forurensningsproblematikk og vannovervåking vekker interesse i media og befolkningen. Vannområde Randsfjorden satser også bevisst på å gi skoleungdom spesielt og lokalbefolkningen generelt mer kunnskap om sine lokale vannforekomster. Etter vår mening er det helt essensielt at folk flest har kjennskap til de lokale verdiene og livet i vann. Erfaring viser at eierskap og kunnskap får frem engasjement, og det blir raskt tydelig at vannmiljø er noe som betyr noe for folk flest.

Samarbeidet med Statsforvalter og fylkeskommune er godt. Statlige sektormyndigheter som Statens vegvesen (SVV) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) deltar ikke aktivt i vannområdearbeidet, men samarbeidet må likevel

sies å være velfungerende i konkrete saker. Kapasiteten til NVE er imidlertid et problem vi stadig møter i form av svært lang saksbehandlingstid, mens prosjektsamarbeidet i konkrete tiltak må sies å være svært godt.

Det virker å være en positiv tendens og større bevissthet i eierkommunene rundt vannområdeprosjektets eksistens og hva vannområdet kan bidra med. Stadig oftere blir vannområdet forespurt i relevante saker, og vi opplever at enkelte kommuner har et bevisst syn på vannmiljø. Målet er at alle kommuner bruker vannområdet som diskusjonspartner og eventuelt rådgiver i relevante saker.

Som nevnt er samarbeidet med Statsforvalter og fylkeskommune godt, og vannområdet har tradisjonelt hatt mer samarbeid og dialog med etatene i Innlandet enn med Statsforvalter i Viken og vannregionmyndigheten i Viken fylkeskommune. Kontakten med vannregionen har imidlertid blitt kraftig forbedret de siste par årene, etter opprettelsen av Innlandet og Viken vannregion, og vannområdet får all den hjelp og støtte som er nødvendig fra vannregionen. Det blir derfor spennende å se om vi i 2024 blir sendt ett skritt tilbake når Innlandet og Viken vannregion blir splittet og vannområde Randsfjorden nå igjen blir en del av en nyoppstått vannregion Vest-Viken, eller om vi klarer å fortsette den gode dialogen med vannregionen.

Kommunene har fortsatt en vei å gå før vannmiljøhensyn er tilstrekkelig innarbeidet i relevante kommunale planer og arbeidsdokumenter. Vannområdet har ovenfor både kommunepolitikere og –administrasjon lagt vekt på viktigheten av å tenke vannmiljø i forbindelse med alle tiltak som kan tenke seg å påvirke vannforekomster. Det generelle inntrykket er at mange kommuner er godt i gang med tiltaksarbeid innenfor avløp og landbruk, som følge av krav i forurensingslov/- forskrift og diverse forskrifter innenfor landbrukssektoren. Stadig flere av kommunene har også målrettet dette arbeidet slik at områder med størst vannmiljøbehov prioriteres først.

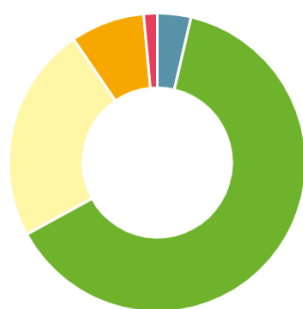
Prosjektleder har lagt vekt på å tilby bistand og støtte til de kommuner, lag og foreninger som ønsker informasjon og faglige innspill. Flere av kommunene, enkelte grunneierforeninger, fiskeforeninger m.fl. har utnyttet dette tilbudet jevnlig.

Det er verdt å trekke frem at samarbeidet med DNV og Randsfjordforbundet er godt. Dette kommer til syne blant annet gjennom arbeidet med vannovervåkingsprogrammet, skolesamarbeidet, biotopiltak og søppelryddingsprosjekter.

6 Status for vannforekomstene og tiltaksarbeidet

Status for vannforekomstene, tiltaksgjennomføring og måloppnåelse rapporteres løpende i Vann-nett. Oppdatert status for miljøtilstand, tiltaksgjennomføring og måloppnåelse kan dermed finnes for hver enkelt vannforekomst. Nedenstående figurer illustrerer tilstand og registrerte påvirkninger i vannområdet pr 31.12.2023.

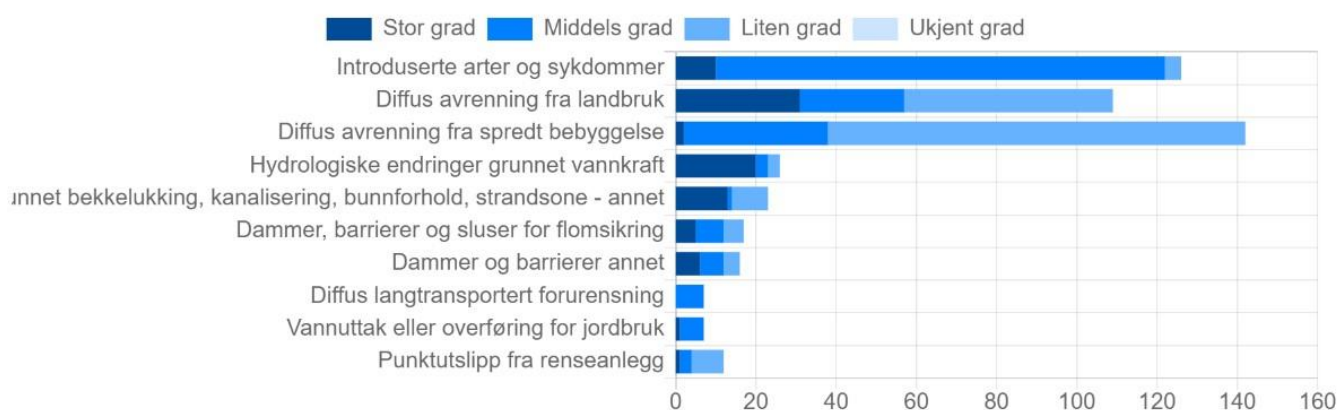
Økologisk tilstand, naturlige vannforekomster i Randsfjorden

	Antall	Prosent
Svært god	10	3.7%
God	173	63.4%
Moderat	64	23.4%
Dårlig	22	8.1%
Svært dårlig	4	1.5%

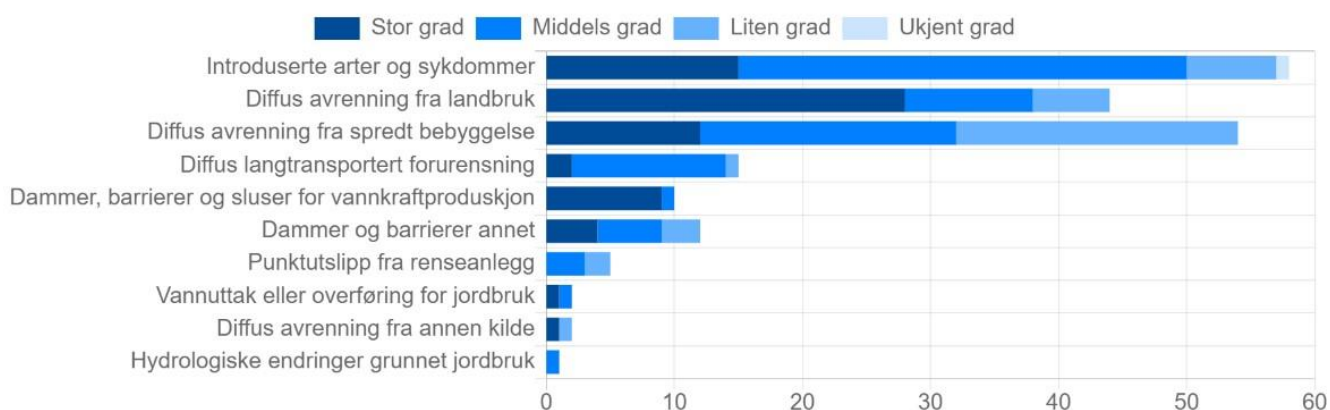
Figur 1. Tilstand i naturlige vannforekomster i vannområde Randsfjorden. Hentet fra vann-nett, 31.12.2023.

Påvirkninger i regionen – elv i Randsfjorden

Figur 2. Påvirkningsfaktorer på elv/bekk i vannområde Randsfjorden. Fremmede arter, landbruksavrenning og spredt avløp er de mest betydningsfulle påvirkningene målt i antall. Svært mange elver og bekker er påvirket av fremmede arter, men landbruksavrenning er det som anses å påvirke flest bekker/elver i stor grad. Hentet fra vann-nett, 31.12.2023.

Påvirkninger i regionen – innsjø i Randsfjorden

Figur 3. Påvirkningsfaktorer på innsjø i vannområde Randsfjorden. Fremmede arter, landbruksavrenning og spredt avløp er de mest betydningsfulle påvirkningene målt i antall. Svært mange innsjøer er påvirket av fremmede arter, men landbruksavrenning er det som anses å påvirke flest sjøer i stor grad. Hentet fra vann-nett, 31.12.2023.

Vannområde Randsfjorden har med utgangspunkt i lokal tiltaksanalyse og regional vannforvaltningsplan arbeidet med tiltaksgjennomføring i vannområdet. Det har vært et mål å få implementert vannforvaltningsplanene i kommunenes egne planer, det være seg kommuneplaner, kommunedelplaner, temaplaner eller lignende. Vi ser at det tidvis er vanskelig å få innpass i kommunenes planprosesser, men med langsiktig og målrettet arbeid håper vi å få anledning til å bidra inn i stadig flere kommuners planverk.

Hovedutfordringen tilknyttet tiltaksgjennomføring virker å være kapasitet og ressurser hos ansvarlig myndighet. Dette gjelder både kommunene og øvrige sektormyndigheter. I forbindelse med utbedring/prosjektering av spredt avløp rapporterer kommunene om at konsulentkapasitet/prosjekterende også kan være en begrensende faktor. Innenfor landbrukssektoren er det vår erfaring at frivillige tiltak ikke har gitt tilstrekkelig effekt i de områdene der landbrukspåvirkningen er størst. Det blir derfor spennende å se om innføringen av regionale miljøkrav for Hadelandsområdet fra 2024 vil gi tilstrekkelig bedring.

Vannområdet legger også vekt på å følge opp de tiltak som ikke har en klar ansvarlig sektor/part for gjennomføring. Dette kan eksempelvis være fiskevandringshinder, biotiltak, tiltaksplaner for vassdrag eller lignende. For 2023 ble det gjennomført tiltak i Vigga og Moselva/Svenåa i Jevnaker, samt at det ble startet et prosjekt med fjerning av vandringshinder i Vangselva/Prestegårdselva.

Det er fra vannområdets side også prioritert tiltaksarbeid innen landbruks- og avløpssektoren. Når det gjelder landbruk har fokuset vært rettet mot Hadeland, der landbruksforurensning er en vesentlig årsak til at mange vannforekomster ikke har ønsket tilstand. Vannområdet ba allerede i 2019 Statsforvalterne i Innlandet og Viken om å starte arbeid med å utrede behovet for regionale miljøkrav (RMK) i landbruket på Hadeland. Dette skjøt endelig fart i 2023, og vannområdet har deltatt aktivt i prosessen med kravutforming og virkeområde. Etter vårt syn er RMK et nødvendig grep for vannmiljøet på Hadeland.

7 Utfordringer og flaskehalser

Økonomien i vannområdet er god, men all finansiering er i dagens situasjon avhengig av årlige vedtak (statlige og fylkeskommunale midler) eller avtaler for avgrensede samarbeidsperioder (kommunale midler). Dette gir en begrenset forutsigbarhet, og usikkerhet rundt budsjettering. Vannområde Randsfjorden har imidlertid et bundet fond som sikrer en del aktivitet over en begrenset tidsperiode selv om finansieringen skulle utebli i perioder, men en mer forutsigbar finansiering hadde naturligvis vært ønskelig.

Kommunenes vedtak om vannområdesamarbeid og –finansiering ble forlenget i 2021, og løper nå ut 2027. Dette har gitt forutsigbarhet til å starte noen større prosjekter som forventes å vare over flere år.

Vannområdekoordinator/-leder fikk i 2022 økt stillingsstørrelse fra 50 % til 60 %, og stillingen vil i 2024 økes ytterligere til 100 %. Med tanke på arbeidsomfang og mulige oppgaver og prosjekter er det ingen tvil om at dette er etterlengtet. De siste årene har det vært slik at viktige tiltak og aktiviteter har måttet stå på vent på grunn av manglende kapasitet. Fortsatt vil det være slik at ikke alt kan prioriteres, men forutsetningene for å gjøre en grundigere og bedre jobb i oppfølging av kommunene, skolesamarbeid og forbedring av kunnskapsgrunnlaget vil for fremtiden være betydelig forbedret.

Det er ellers verdt å merke seg at det ikke uten videre er gitt at en større stillingsressurs umiddelbart vil gi større måloppnåelse jfr. regional vannforvaltningsplan og vannforskriften. Dette skyldes at resultater i mange tilfeller først vil komme etter langvarig og målrettet arbeid. I tillegg er det slik at ressursproblemet ofte også fremstår som stort i de utførende stillingene i kommunene.

8 Behov i vannområdet framover

Måloppnåelse i vannområde Randsfjorden handler om gjennomføring av tiltak, men også i stor grad om en større bevissthet rundt hvordan man tar hensyn til vannmiljøet ved fremtidig aktivitet.

Det fremstår vanskelig å oppnå vannmiljømålene på Hadeland uten av bøndene er med på laget. Det er derfor viktig at vannområdet sammen med kommunen når ut til gårdbrukerne med god informasjon om både driftsmetoder og tilstand/verdier i vassdragene.

Innenfor avløpssektoren foreligger det gode virkemidler i form av lover og forskrifter. Mulighet for finansiering av de kommunale tiltakene er også til stede gjennom gebyr og selvkost. Likevel rapporterer kommunene om manglende ressurser og dårlig fremdrift i arbeidet, særlig i forbindelse med spredt avløp. Manglende politisk vilje til å bemanne slik at det er mulig å gjennomføre gjeldende regelverk virker å være et reelt problem.

Aktiv oppslutning og deltakelse fra eierkommunene og sektormyndighetene er viktig for å nå målene. God faglig støtte fra fylkeskommune og statsforvalter er også en nødvendighet for å kunne gjennomføre et fornuftig tiltaksarbeid.

8.1 Økonomiske og personellmessige ressurser

Vannområdets daglige leder vil i 2024 få økt stilling til 100 % størrelse. Nedenstående tabell gir en minimumsprognose for årlig drift av vannområdet. Det er lagt til grunn et minimum av aktivitet, samt forutsetningen med 100 % stillingsstørrelse.

Post	2024
Stillingsstørrelse (%), vannområdeleder	100
Lønn inkl. sos. utg., vannområdeleder	800 000,-
Følgkostnader (kontorhold, møter, kurs, reiser m.m)	50 000,-
Ekstern bistand/konsulenttjenester	100 000,-
Overvåkingskostnader	40 000,-
Annet, spesifiser	
SUM	990 000,-

Vannområdet besluttet i 2021 å satse på vannmiljøopplegg til ungdomsskolene i området. Dette opplegget vokser for hvert år og inkluderte 4 skoler og over 200 elever i 2023. I tillegg arbeides det målrettet for at kommunene skal benytte vannområdet mer til rådgivning og koordinering rundt konkrete saker og planer. Sammenlignet med noen år tilbake er det tydelig at kommunene i større og større grad bruker vannområdet som en faglig ressurs og støtte, noe som naturligvis er veldig gledelig å registrere.

8.2 Kompetanse

Skal man nå målet om god tilstand i våre vannforekomster er en avhengig av tilstrekkelig og oppdatert bakgrunnskunnskap, samt god informasjonsflyt og rådgivning. Det er viktig å se på muligheten for bedre erfaringsutveksling mellom vannområdene. De 8 vannområdene i Drammensvassdraget har søkt sammen og styrket samarbeidet, i tillegg til at vi også samarbeider godt med våre nabovannområder i Akershus og Innlandet.

Fortsatt godt samarbeid med kommunene, Randsfjordforbundet og Statsforvalteren i Innlandet om overvåkingsprogram er viktig for å øke bakgrunnskunnskapen.

Det er viktig at vannområdets daglige leder har tid og anledning til å øke egenkompetansen. Kurs, seminarer og andre faglige samlinger er viktige elementer, særlig med tanke på at stillingen ikke er en del av et fagmiljø i hverdagen.

8.3 Planer

Det er viktig at vannområder med tilgrensende geografi samarbeider om å gi kommunene et best mulig grunnlag for å forstå og gjennomføre regional vannforvaltningsplan. Målet må være at man på sikt i stadig større grad finner igjen den røde tråden fra regional vannforvaltningsplan i de kommunale planene.

En av vannområdets store satsingsområder er skolesamarbeidet. Vi ønsker i løpet av noen år å nå ut til alle ungdomsskoler i området, og gi et faglig godt tilbud som vekker engasjement hos både elever og lærere. Dette krever målrettet arbeid.